

Kunnanhallitus	§ 351	07.12.2021
Kunnanvaltuusto	§ 161	13.12.2021
Kunnanhallitus	§ 364	20.12.2021

Talousarviomuutokset vuoden 2021 talousarvioon / Kirjallinen kysymys kunnanhallitukselle Keusoten alibudjetoinnista

74/02.02.00/2020

Kunnanhallitus 07.12.2021 § 351

Harkinnanvarainen valtionosuus

Valtioneuvosto on valtiovarainministeriön esityksestä 25.11.2021 päättänyt myöntää Mäntsälän kunnalle harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta yhteensä 1,55 miljoonaa euroa. Valtionosuuden korotusta haki 82 kuntaa, joista 30 kuntaa sai tukea yhteensä 30 miljoonaa euroa.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen tarvearviointi on perustunut pääosin kunnan hakemuksesta ja tilinpäätöksistä saataviin tietoihin kunnan taloudellisesta tilasta. Lisäksi arvioinnissa on huomioitu paikallisina erityisolosuhteina muun muassa valtionosuuksien ja veropohjan taloudellisesti merkittävät muutokset, jotka kohdistuvat erityisesti vuodelle 2021.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi. Suunnitelma tuli liittää hakemukseen. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja.

Korotus on tarkoitettu osaksi kunnan omia talouden tervehdyttämistoimia, joihin kunnan on syytä varautua korotuksesta riippumatta. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista lisäystä kunnan omassa päätäntävallassa oleviin menoihin.

Saadun valtionosuuden mukaisesti esitetään valtionosuuksien lisäystä 1 550 000 euroa talousarvioon.

Liite 1 Valtiovarainministeriön päätös kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntämisestä vuonna 2021

Liite 2 Päätös saajakunnista

Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymän (myöh. Keusoten) maksuosuuden muutos

Keusoten talousarviomuutosesitys käsitellään Keusoten yhtymähallituksessa 7.12 ja yhtymävaltuustossa 16.12.2021. Keusotesta on saatu talousarviomuutosesityksen mukaiset maksuosuudet kunnittain. Mäntsälän kunnan osalta arvioitu oman toiminnan ylitys on 2,4 miljoonaa euroa ja erikoissairaanhoidon alitus 0,26 miljoonaa euroa.

	MÄNTSÄLÄ			
	TP 2020	TA 2021	MTA 2021	MUUTOS
OMAN TOIMINNAN TIETOPAKETIT	-43 438 628	-40 025 507	-42 459 229	-2 433 722
				6,1 %
				-2,3 %
ERIKOISSAIRAANHOIDON TIETOPAKETIT	-23 700 645	-27 025 675	-26 764 410	261 265
				-1,0 %
				12,9 %
YHTEENSÄ	-67 139 272	-67 051 183	-69 223 639	-2 172 456

Oman toiminnan ylitykseen vaikuttaa Keusoten laskema arvio vuodelle 2021 saatavista koronatuista. Keusoten laskelman mukaisesti Mäntsälän arvioitu osuus koronatuista olisi yhteensä n. 5 miljoonaa euroa. Lopulliset koronatuot vuodelle 2021 selviävät vasta, kun Keusoten tilinpäätös valmistuu. Tukipäätökset tehdään kevään 2022 aikana.

Lisäksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin hallitus on 29.11.2021 § 28 on esittänyt HUS:in valtuustolle vuoden 2019 tilinpäätöksessä olevan alijäämän kattamista jo vuoden 2021 tilinpäätöksessä. HUS-kuntayhtymän vuodelta 2019 kertynyt alijäämä on 15 021 835,32 euroa. Keski-uudenmaan sotekuntayhtymästä esitetyn arvion mukaan Keusoten osuus alijäämästä on 1 928 489 euroa, josta Mäntsälän kunnan osuus olisi 200 777 euroa.

Luvut saattavat täsmentyä vielä myöhemmässä vaiheessa, mutta näiden tietojen perusteella esitetään talousarviomuutosta (= menojen lisäystä) vuoden 2021 Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueen toimintamenoihin yhteensä 2,4 miljoonaa euroa.

(Valmistelija:
talousjohtaja Riitta Samola, riitta.samola@mantsala.fi)

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle seuraavat muutokset vuoden 2021 talousarvioon:

1. lisätään 1 550 000 euroa valtionosuuksiin
2. lisätään 2 400 000 euroa Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueen toimintamenoihin.

Muutosten kokonaisvaikutus talousarvion tilikauden yli-/alijäämään on -850 000 euroa.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Valtiovarainministeriön päätös kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntäminen vuonna 2021

Liite 2. Päätös saajakunnista, Valtiovarainministeriön päätös kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntäminen vuonna 2021

Kunnanvaltuusto 13.12.2021 § 161

Esitys: Kunnanvaltuusto hyväksyy seuraavat muutokset vuoden 2021 talousarvioon:

1. lisätään 1 550 000 euroa valtionosuuksiin
2. lisätään 2 400 000 euroa Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueen toimintamenoihin.

Muutosten kokonaisvaikutus talousarvion tilikauden yli-/alijäämään on -850 000 euroa.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan. Lisättiin, että Keusoten budjetointiin liittyen Erkki Laukkanen jättää kirjallisen kysymyksen kunnanhallitukselle ja kysymys liitetään pöytäkirjaan.

Liite 1. Valtiovarainministeriön päätös kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntäminen vuonna 2021

Liite 2. Päätös saajakunnista, Valtiovarainministeriön päätös kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntäminen vuonna 2021

Liite 3. Kirjallinen kysymys Keusoten alibudjetoinnista

- Merkittiin, että nuorisovaltuuston edustaja Miro Etula poistui kokouksesta tämän pykälän aikana klo 20.09.

Kunnanhallitus 20.12.2021 § 364

Valtuutettu Erkki Laukkanen jätti valtuuston kokouksessa 13.12.2021 seuraavan kirjallisen kysymyksen kunnanhallitukselle:

"Kirjallinen kysymys Keusoten alibudjetoinnista
Mäntsälän kunnanvaltuusto päätti 13.12.2021 taas kerran Keusoten lähettämästä, alkuperäiseen talousarvion ylittävästä lisälaskusta. Omassa kalvoilla täydennetyssä puheenvuorossani arvelin, että toistuvat lisälaskut ovat seurausta tavaksi tulleesta alibudjetoinnista.

Toin myös sille sen, että tavaksi tulleen menettelyn lain- ja tarkoituksenmukaisuus on vihdoin selvitettävä. Oman arvioni mukaan se on ristiriidassa sekä hyvän hallintotavan että kuntalain 110. pykälän ja julkisuuslain 6. pykälän kanssa.

Samalla on selvitettävä kunnanjohtajien neuvottelukunnan rooli budjetin valmistelussa. Omien laskelmieni mukaan kuntajohtajat ovat tietoisia alibudjetoinnista ja ovat myös omien kuntiensä budjeteissa varautuneet Keusoten budjetoimia kuluja suurempiin maksuosuuksiin.

Oheisilla kalvoilla täsmentämäni puutteet valmistelun julkisuudessa ovat ongelma Keusote-kuntien asukkaille, joilta kunnanjohtajien neuvottelukunnan muistiot on systemaattisesti salattu. Käytännössä, pitkien julkaisuviipeiden muodossa, ne salattu myös päättäjiltä.

Seurauksena tästä kaikesta on ollut tempoilevaa, ikään kuin jatkuvaan hätätilanteeseen perustuvaa päätöksentekoa, joka ei voi olla sen enempää kuntien kuin niiden perustaman sote-kuntayhtymän etu. Lupasin eilisessä kokouksessa toimittaa tästä ongelmasta kirjallisen kysymyksen kunnanhallitukselle.

Kysyn Mäntsälän kunnan omistajaohjauksesta vastaavalta kunnanhallitukselta, mikä on sen näkemys oheisilla kalvoilla esittämistäni ongelmista ja millaisiin korjaustoimiin se mahdollisesti aikoo ryhtyä läpinäkyvän ja lainmukaisen menettelyn vahvistamiseksi?

Erkki Laukkanen
Kunnanvaltuutettu (vas.)
Mäntsälä

Liite: Keusoten alibudjetointi? (14.12.2021)"

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää kysymyksen hallintopalveluille valmisteltavaksi ja se tulee käsitellä seuraavassa valtuuston kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Kirjallinen kysymys Keusoten alibudjetoinnista